

MEGET MERE END VARME HÆNDER

FOTOS: LARS SKAANING

[af]

LOUISE KASTRUP SCHEIBEL, KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER,
CENTER FOR VOKSENSOCIAL, REGION MIDTJYLLAND
| LOUISE.SCHEIBEL@PS.RM.DK

[Skarphed] Høj faglighed, omsorgsskemaer og en kompetencedatabase er med til at skabe arbejds- glæden på Østruplund på Fyn. En praksis, der kommer botilbuddets beboere til gode.

Vinden suser i de gamle trækrøner, og hængepilens lange arme flagrer med hvert et vindstød, mens solen skinner ned på botilbuddet Østruplund. Bygningen, der ligner en miniatureudgave af Rosenborg Slot, er omgivet af gårde, kirke og grønne marker med græssende får og grise ved Otterup på det nordlige Fyn. Webergrill'ene står fremme på terrassen, hvor beboerne sidder og spiser aftensmad i sommervejret. Her på Østruplund er der i bedste slotsstil et 'upstairs' og et 'downstairs'. Det er dog ikke forstanderen, men de 24 beboere, som holder til på de fine etager med udsigt til markerne og den blå himmel. Hvorimod forstanderen selv, Grethe Vad, holder til i kælderen med udsigt til parkeringspladsen.

- Vores beboere skal selvfølgelig have de bedste værelser, for de bor her jo. Derfor holder jeg til i kælderen. Men der kommer da lidt lys ind til mig af de små vinduer, smiler Grethe Vad, der har siddet i forstanderstolen siden 2002 og før det fire år samme sted som stedfortræder.

Det var stedet Østruplund, der trak hende fra Horsens Kommune som ledende hjemmevejleder for udviklingshæmmede til Fyn, fordi hun til jobsamtalen fornemmede en særlig ånd og kultur på tilbuddet.

- Jeg har det hver dag sådan, som den dag jeg var til jobsamtale, at jeg tænker; 'her vil jeg gerne arbejde'. Den ånd og kultur, der var på Østruplund dengang, mener jeg, at jeg har videreført og udviklet. For

vi er et sted med faglig udvikling, og hvor personalet taler ordentligt til beboerne, fortæller Grethe Vad.

Netop stor begejstring og arbejdsglæde i den 69 personer store personalegruppe fordelt på to matrikler, er svaret på, hvorfor beboerne har det godt på Østruplund. For beboernes trivsel hænger uløseligt sammen med personalets færdigheder. Rigtig meget af det, beboerne kan, formår de i kraft af personalets hjælp og støtte.

- For at vi skal kunne yde den rette hjælp og støtte til hver enkelt beboer, kræves meget mere end den gode vilje og varme hænder. Der skal skarphed til i vores faglighed. Hos os har vi dem, som er blevet opgivet af andre tilbud på grund af deres problematiske adfærd, siger Grethe Vad.

Efteruddannelse dur

Fagligheden er en forudsætning for alt, mener Grethe Vad. Derfor bruger Østruplund megen tid og kræfter på at udrede, observere og dokumentere ved hjælp af Bosted-systemet, ligesom der også er indlagt systematisk supervision.

- Vi tager udgangspunkt i de kompetencer, som beboerne har. Personalet er innovativt, og det smitter af på beboerne. Hos os giver vi ikke op, hvis den ottende eller niende metode ikke virker. På den måde er fagligheden med til at understøtte, at beboerne vokser. Men for at vi som pædagoger kan vedblive med at have en palet af pædagogiske værktøjer at vælge imel-

lem, er efteruddannelse en nødvendighed. Ellers kan vi ikke håndtere vores beboere, forklarer Grethe Vad.

Østruplunds medarbejdere har således fået et neuropædagogisk grundkursus og et kursus i konflikthåndtering, ligesom seks medarbejdere er ved at tage en neuropædagogisk efteruddannelse, og tre er i færd med at tage en seksualvejlederuddannelse. Idéen er, at de, som er på kursus, skal videregive deres nye viden til kollegerne, når de kommer tilbage til dagligdagen igen.

Frihed til nye metoder

Østruplunds faglighed handler også om, at der er frihed til at afprøve nye metoder.

- Jeg forsøger at skabe et fordomsfrit miljø, hvor der er stor frihed til at afprøve nye, pædagogiske værktøjer. Beboerne har jo vidt forskellige behov, så vi skal gå kreativt til værks og være åbne over for andre og nye indfaldsvinkler. Med det har jeg selvfølgelig også sagt, at der hos os er rum til at fejle. Når det sker, så tager vi en snak om det bagefter og ser på, hvad man kunne have gjort anderledes, siger forstanderen.

To gange om året kan medarbejderne foreslå projekter, der skal foregå i aktivitetshuset. Det smarte ved projekterne er, at der her er rig mulighed for, at medarbejderne møder kolleger fra andre afdelinger, ligesom de også har mere med andre beboere at gøre i projekterne, end man ellers har til daglig.

Fårene hygger sig i træernes skygge på de grønne arealer, som omkranser Østruplund. Beboerne er med til at sørge for, at tilbuddet tjener en skilling på grise, lammekøller, spegepølser, garn og brænde. Noget af kødet ender dog også på beboernes egen grill.

Beboere og personale får sig en hyggesludder og en smøg i solen på terrassen, inden beboerne skal videre med eftermiddagens aktiviteter. Indenfor er nogle beboere i gang med at forberede aftensmaden, mens andre slapper af på deres værelser.

Nederst tv. Marmorsøjler og vægmaleri med idyllisk Middelhavstema møder én i Østruplunds mægtige hall.

Nederst th. I december holder Østruplund åbent hus, hvor julemanden sidder i tårnet og læser historier højt for børnene.

- Medarbejderne vil virkelig gerne udvikling og forandring. Det kommer fra græsrodderne. Med projekterne er dette en måde at få udfordret sin faglighed. For ens kompetencer kommer i spil sammen med kolleger fra andre afdelinger. Det er også meget sundt for alle parter, at man på den måde typisk skal være sammen med beboere fra andre afdelinger, mener Grethe Vad.

Skemaer gør krænkelse synlige

Ifølge Grethe Vad er både faglig udvikling og et godt psykisk arbejdsmiljø afgørende for, at et botilbud med en så svær målgruppe kan fungere. Og på Østruplund har man derfor udviklet systemer, der kan understøtte begge dele.

En af metoderne er, at der bliver ført statistik på beboere og personale, så forstanderen kan følge med i, om der er for mange magtanvendelser eller indberetninger om psykiske eller fysiske krænkelse. Skønner Grethe Vad, at dette er tilfældet, bliver der sat ind i den pågældende afdeling, både når det er i forhold til en beboer, og når det drejer sig om en medarbejder, der har været udsat for mange ubehagelige episoder.

Krænkelser af den ene eller anden karakter bliver indberettet både til afdelingsleder, stedfortræder og forstander på et omsorgsskema, som Østruplund selv har udviklet.

- Sidste år udfyldte medarbejderne 102 gange et omsorgsskema. Det betyder, at jeg har en finger på pulsen omkring vores arbejdsmiljø. Jeg lægger vægt på, at de bruger disse skemaer - også om den mindste hændelse, fortæller Grethe Vad.

Til skemaerne hører både en omsorgsdel og en faglig refleksionsdel. Det første sikrer, at der bliver taget hånd om den enkelte medarbejder med psykologhjælp, og opringning fra kolleger og afdelingsleder samme dag og dagen efter episoden. Det andet sikrer, at man får taget den pågældende episode op

på det førstkommande personalemøde, hvor afdelingslederen stiller spørgsmål efter den systemiske tilgang, og medarbejdergruppen fungerer som reflekterende team. De samme procedurer bliver brugt, når der har været tale om en magtanvendelse.

- Omsorgen og refleksionerne er med til at skabe stor tillid mellem kollegerne. Man kan sige, at vi er emsige på den gode måde over for hinanden, siger forstanderen.

Elektronisk vidensdeling

Lige nu er Østruplund i gang med at finde en ny måde, hvorpå botilbudet kan udnytte de 69 medarbejders kompetencer optimalt på tværs af afdelingerne. Det sker ved at opbygge en elektronisk kompetencebank, der skal sikre et godt match mellem opgaver og den enkelte medarbejders kompetencer.

På et dialogskema, som Østruplund har lavet på baggrund af Region Syddanmarks kriterier for god kvalitet, skal medarbejdere og afdelingsledere udfylde om alt lige fra kurser, de har været på, til deres it-færdigheder.

- Dialogskemaet vil vi bruge aktivt i MUS-sammenhæng, men i høj grad også til, at den enkelte medarbejder kan gå ind i databasen og se, hvem der for eksempel ved noget om spiseforstyrrelser i vores organisation. På den måde kan den enkelte pædagog selv finde videnspersoner hos os, uden at det skal gå igennem en afdelingsleder, fortæller Grethe Vad.

[f:]

- 34 beboere på Østruplund, 24 bor på selve Østruplund, 3 bor i pavillon ved Østruplund, hvoraf 1 er i en særforanstaltning. 8 beboere bor i et parcelhus på Lindevej i Otterup med en tilknyttet pavillon til 1 særforanstaltning
- 11 beboerne har en dom: 8 med tilsynsdom med mulighed for administrativ anbringelse, 2 med dom til institutionsanbringelse og 1 med dom til institutionsanbringelse med mulighed for anbringelse på sikret afdeling
- Dommene er givet for eksempelvis vold, hærværk og seksuelle krænkelse
- Der er 69 medarbejdere - overvejende pædagoger
- Der var 22 magtanvendelse fordelt på 12 beboere i 2008

